

NYE VEIER AS
Tangen 76
4608 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Martin Eie, 37 01 78 48

Tillatelse etter forurensningsloven til permanent disponering av forurensede muddermasser på land

Fylkesmannen i Agder gir AF Gruppen tillatelse med hjemmel i forurensningsloven § 11 til permanent disponering av forurensede masser ved gnr./bnr. 22/4 i Arendal kommune. Vi har satt vilkår til tillatelsen. Fylkesmannens vedtak om gebyr og tillatelse kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til tillatelse etter forurensningsloven datert 05.07.2017 til mudring i Longumvannet, risikovurdering og søknad om permanent disponering av muddermasser utarbeidet av AF Gruppen datert 04.04.2019 og sluttrapport etter mudring og utfylling i Longumvannet og Katthølen datert 12.07.2019. Vi viser også til delegering av myndighet fra Miljødirektoratet til å avgjøre søknaden om permanent disponering av muddermasser på land den 29.05.2019.

Sakens bakgrunn

Fylkesmannen i Agder ga Nye Veier AS avd. Arendal tillatelse etter forurensningsloven til mudring av 15 000 m³ masser i Longumvannet i Arendal kommune. Formålet med mudringen var å etablere et stabilt fundament for utfylling ved bygging av ny E18 Arendal-Tvedestrand. Asplan viak sin prøvetaking av sedimentene i Longumvannet viste at sedimentene i dybden 0-35 cm var forurenset med tungmetaller og organiske miljøgifter, jf. *Prøvetaking av bunnmasser i Longumvannet utgave 2* datert 26.10.2016. Videre antok Asplan viak at sedimentene var forurenset ned til 50 cm. Med bakgrunn i dette satte Fylkesmannen vilkår om at de øverste 50 cm av sedimentene skal bringes til godkjent mottak. Øvrige masser kunne etter en risikovurdering disponeres som beskrevet i søknaden, jf. vilkår 6 i tillatelse av 05.07.2017. Fylkesmannen forutsatte at disponeringen ikke medførte en nevneverdig forurensningsfare.

Ifølge sluttrapporten av 12.07.2019 ble sedimentene ned 50 cm i Longumvannet mudret og levert til godkjent mottak. Massene under 50 cm ble prøvetatt, risikovurdert og lagt i veitraséen. Prøveresultatene eller risikovurderingen var da ikke kjent for Fylkesmannen. Fylkesmannen påpekte i epost datert 10.04.2019 at forurensningsnivået i muddermassene var så høyt at nyttiggjøringen ville kreve en tillatelse. Muddermassene hadde på dette tidspunktet allerede blitt lagt i veitraséen.

Søknad om permanent disponering av muddermasser er ikke sendt til høring ettersom Fylkesmannen anser saken allerede som tilstrekkelig opplyst, jf. forurensningsforskriften § 36-9.

Lovgrunnlag

Forurensningsregelverket

Ved tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning/miljøgifter gis det tillatelse med hjemmel i § 11 i forurensningsloven (særskilt tillatelse til forurensende tiltak) da tiltak som kan medføre fare for forurensning er forbudt, jf. § 7 i forurensningsloven (plikt til å unngå forurensning). I tillatelsen kan det settes nærmere vilkår for å motvirke at forurensning fører til skader eller ulemper, jf. § 16 i forurensningsloven (vilkår i tillatelse).

Tiltak som kan medføre forurensning skal også vurderes iht. naturmangfoldlovens prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8-12 og vannforskriften §§ 4-6 og 12 når aktuelt.

Avfallsregelverket

Overskuddsmasser fra mudring er å anse som avfall, jf. avfallsdefinisjonen i forurensningsloven § 27 første ledd. De aktuelle muddermassene i denne saken regnes som «næringsavfall», jf. lovens § 27a andre ledd. Ifølge forurensningsloven § 32 første ledd er den klare hovedregelen at næringsavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg, med mindre avfallet gjennomgår "gjenvinning". En form for "gjenvinning" er at avfall kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt benyttet (nyttiggjøring).

Fylkesmannens vurdering og begrunnelse

Forurensningsnivå

Muddermassene som har blitt lagt i veitraseen er iht. veileder 02:2018 *Klassifisering av miljøtilstand i vann* forurenset med sink, nikkel kadmium og TBT. Forurensningsnivået varierer mellom prøvetakingspunktene og mellom de forskjellige stoffene. Sammenlignet med normverdiene i forurensningsforskriften kapittel 2, vedlegg 1, overskrider prøvepunkt 1,3, 5 og 6 normverdien for ett eller flere stoffer.

Tabell 1. Sammenstilling av prøveresultatene fra Longumvannet

Prøvepunkt	Stoff	Konsentrasjon (mg/kg TS)	Tilstandsklasse (veileder 02:2018)	Normverdi (mg/kg TS)
1	Sink	240	III	200
	Nikkel	58	III	60
2	Tributyltinn	0,0316	V	0,015
	Benso(a)pyren	0,48	III	0,1
	Sum PAH-16	5	III	2
3	Kobber	110	II	100
5	Sink	160	III	200
	Benso(a)pyren	0,25	III	0,1
	Sum PAH-16	2,9	III	2
6	Sink	310	III	200
	Nikkel	97	III	60
	Kadmium	2,1	III	1,5
7	Tributyltinn	0,00176	V	0,015

Disponering av muddermasser

Ifølge risikovurderingen av 04.04.2019 har muddermassene blitt disponert ved gnr./bnr. 22/4 langs med veitraseen E18 Arendal-Tvedestrand. Gnr./bnr. 22/4 omfattes av reguleringsplanen for E18 Tvedestrand-Arendal. Massene er vurdert av tiltakshaver som egnet til formålet og har erstattet andre masser som eller ville vært brukt. Fylkesmannen anser derfor disponeringen som «nyttiggjøring» av masser. Muddermassene er lagt i et skrått plan over grunnvannsnivået og

tildekket med rene masser. Det fremkommer ikke av risikovurderingen hvor tykt lag med rene masser som er lagt over muddermassene. Videre påpeker AF Gruppen i sin risikovurdering at den primære spredningsveien vil være avrenning, da massene er gravd ned og således ikke vil spres fysisk. Fordelingskoeffisientene (K_d sed) for stoffene over normverdien indikerer imidlertid at spredningsrisikoen er liten ettersom stoffene vil være bundet til partikler, jf. tabell V3 i risikovurderingen. Eventuell avrenning vil ledes ned mot veitraséen. Nærmeste resipient i dag er Beibutjern (vannforekomst 018-40-R i vann-nett.no) som ligger ca. 100 meter fra veitraséen.

Figur 1. Plassering av muddermasser er vist i rødt

Veileder TA2553/2009 *Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn* er hovedsakelig et verktøy for vurdering av tiltak i forurenset grunn, og fokuserer i liten grad på tilførsel av ny forurensning til et område som i utgangspunktet ikke var forurenset. Veileder er likevel nyttig som et hjelpemiddel for å vurdere om konsentrasjonen av en eller flere miljøgifter er akseptabel med dagens arealbruk. For industri og trafikkareal kan tilstandsklasse 3 eller lavere aksepteres. Tilstandsklasse 4 kan aksepteres hvis det ved risikovurdering av spredning kan dokumenteres at risikoen er akseptabel, jf. side 11 i veilederen. Miljøgiftene som er påvist i muddermassene kan klassifiseres i tilstandsklasse 2 eller lavere. Det er samtidig liten fare for spredning av forurensning. Forurensningen i muddermassene kan således anses som akseptabel med dagens arealbruk.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Fylkesmannen vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig, jf. naturmangfoldloven § 8. Naturmiljø er redegjort for i konsekvensutredningen for E18 Arendal-Tvedestrand. Vi har også lagt databasene www.naturbase.no, www.artsdatabanken.no og www.vann-nett.no til grunn.

Ettersom Fylkesmannen anser kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig ilegges føre-vare-prinsippet mindre vekt, jf. naturmangfoldloven § 9. Vi viser til Nye Veier AS sin tillatelse for bygging av ny E18-Tvedestrand-Arendal datert 10.10.2016, sist endret 16.10.2018 for vurderinger etter naturmangfoldloven § 10 (samlet belastning).

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11. Kostnader tilknyttet til overvåkning av avrenning fra veitraséen og deponerte masser er eksempler på dette. Hvis det skulle oppstå uante miljømessige negative

virksomheter av de omsøkte arbeidene, plikter tiltakshaver å treffe tiltak for å hindre eller begrense forurensning.

Ifølge naturmangfoldloven § 12 skal tiltakshaver for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet ta utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Vurderinger etter vannforskriften

Fylkesmannen mener at det ikke er behov for å gjøre vurderinger etter vannforskriften utover de vurderingene som ble gjort i revidert tillatelse til midlertidig utslipp fra anleggsfase under bygging av ny E18 Tvedestrand – Arendal datert 16.10.2018.

Varsel om registrering i Grunnforurensning

Fylkesmannen i Agder har registrert opplysninger om gnr./bnr. 22/4 i Arendal kommune i databasen Grunnforurensning. Vi har blant annet registrert prøveresultatene fra Longumvannet slik de fremkommer i risikovurderingen datert 04.04.2019. Lokaliteten er registrert i Grunnforurensningsdatabasen med akseptabel forurensning med dagens areal- og resipientbruk (industri og trafikkarealer).

Opplysninger om denne lokaliteten hvor det er registrert forurenset grunn vil bli synlige i Matrikkelen og vil da kunne finnes igjen på www.seeiendom.no. Dette gjelder gnr./bnr. 22/4 i Arendal kommune.

Databasen Grunnforurensning er tilgjengelig via Miljødirektoratets nettsider: <http://grunn.miljodirektoratet.no/>.

Hvis du har spørsmål eller finner feil eller manglende opplysninger om lokaliteten i Grunnforurensning, ta kontakt med oss på fmavmei@fylkesmannen.no. Vennligst oppgi vår referanse og navn og nummer på lokaliteten.

Lokaliteten vil være synlig for allmenheten tre uker etter utsendelse av dette brevet.

Vedtak om tillatelse

Fylkesmannen i Agder gir Nye Veier AS med hjemmel i lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 7, tillatelse til disponering av forurensete muddermasser ved gnr./bnr 22/4 i Arendal kommune. Tillatelsen er gitt med en rekke vilkår, jf. forurensningsloven § 16. Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver eller anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. blant annet §§ 10 og 17 i forurensningsloven. Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

Vilkår til tillatelsen

1. Fylkesmannen i Agder forutsetter at muddermassene har blitt disponert i samsvar AF Gruppens risikovurdering av 04.04.2019.
2. Massene skal legges over høyeste grunnvannsstand
3. Massene skal tildekkes med et toppdekke på minst 0,5 m som skal bestå av rene masser
4. Avrenning fra muddermassene skal ikke medføre forurensning av grunnvann eller overflatevann.
5. Tiltakshaver skal kontrollere og dokumentere at nyttiggjøringen av muddermasser ikke medfører forurensning av grunnvann eller overflatevann. Overvåkingen kan inngå i Nye Veier AS/ AF Gruppen sine allerede eksisterende overvåkningsprogram.
6. Opplysninger om lokaliteten, gnr./bnr. 22/4 i Arendal kommune, vil bli registrert av Fylkesmannen i databasen Grunnforurensning.
7. Tiltakshaver plikter å iverksette ytterligere avbøtende tiltak hvis muddermassene medfører uakseptable negative virkninger på naturmiljøet.

Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Vi viser til forhåndsvarsel om saksbehandlingsgebyr datert 21.08.2019. På bakgrunn av ressursbruken for saksbehandlingen hos Fylkesmannen, er tiltaket plassert under gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4. Det betyr at søker skal betale et gebyr på kr 32 800,- for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes. Gebyret forefaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelse og vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem, jf. forvaltningslovens §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Agder, jf. forvaltningsloven § 32. Vi gjør oppmerksom på retten etter forvaltningsloven § 18, jf. §19 til å se sakens dokumenter.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
faggrupeleder forurensning

Martin Eie
rådgiver
Miljøvernnavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
AF GRUPPEN NORGE AS

Postboks 6272 0603 OSLO
Etterstad

Arendal kommune

Postboks 123

4891

GRIMSTAD